

Bèlgida (xxxI, 133.21), *Carrion* a Castalla (xxxv, 184.7). Casa i Tossal dels *Carrions* a Benissa (45 × 40-39) (xxxiv, 88.7), i *La Carriona* a Alcúdia de Carlet, que deu ser idèntic a id. d'Albalat de P. (xxx, 182.7, xxxI, 42.24); en el N., però, ja prop de la ratlla d'Aragó: Maset de *Carrion* a Herbés (xxvii, 150.17).

No solament la freqüència en castellà és molt més gran, sobretot a Castella i al Migjorn, sinó que allí es tracta de poblacions grans i antigues, en primer lloc *Carrion* (de los Condes), 40 k. al N. de Palència, del qual pogué pendre nom el riu *Carrión*, que hi baixa des del N. a desaiugar al Pisuerga; allí prop els lleonesos guanyaren una batalla contra Castella en l'a. 1070; i són famosos els *Infantes de Carrión*, que emparentaren amb el Cid, que figuraven en el seu sèquit, i fan un paper odiós en el *Cantar*. Altrament es compten una desena de poblacions homònimes, algunes considerables, a Castella la Vella, Astúries, Extremadura i Andalusia, un parell de les quals anomenades des de la Reconquesta.

Com a màxim podríem pensar, atès l'arrelament del nom *Carrió* a Mall. i Val., que allí resultés d'una alteració de l'àr. *qaraūyún*, pl. de *qaraūi* «aldeano» (Dozy, *Suppl.* II, 34b; *PALc*, 97b7), deguda a la influència del *Carrión* castellà.¹ És clar de tota manera que tal arabisme està descartat com a etim. del nom castellà, per més que aquest es repeteixi més en el Migdia que en el Nord, però pot ser per propagació d'aquest. Sens dubte nom d'arrel aborigen, probablement ibero-basca; cf. les aparicions que n'hem estudiat en altres articles (*Carreu*, *Carrànima*, *Carcolze* etc.); i sospitarem que n'hi hagi un altre representant a la Montaña: «lugar» prop de Santoña, te. Ribamonte del Mar, ja documentat: *Carriazo*, en un doc. de 1095 (Mz.Pi., *Orig.*, 9.2, p. 64); amb sufix *-azo* paral·lel al de *Carri-ón*.

¹ *Carrió*, *Fonteta del ~*, te. Barx (xxxI, 189.5) ¿podria resultar d'un recul d'accent en aquell plural? Només hi penso per manca d'altra explicació, perquè no és en aqueixes condicions que es produeix aquest retrocés.

Carriotxa, V. *Carrícola*

CARRODILLA

La Carrodilla és el nom d'una serra ben coneguda, ja en el límit de la Baixa Ribagorça amb la Llitera, entre els pobles de Fonz, Estadilla i Jusseu. L'ermitatge de la *Virgen de la Carrodilla*, en el terme d'Estadilla (a la Baixa Ribagorça de parla aragonesa), és lloc de pelegrinatge freqüent. L'hagionim ha passat a l'onomàstica de la zona i no és inusual trobar dones que duguin el nom de *Maria de la Carrodilla*.

PRON. POP.: *kaʀoðila*.

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. *Lo Corrudillo*, trajecte de serra al terme de Buirra, ja a l'Alta Ribagorça (Coromines Ll., xix, 106.18).

ETIM. És molt probable que tant *La Carrodilla* com *Lo Corrudillo* tinguin en comú el participi passat

CORRŪTUM, del verb CORRUERERE 'enderrocar-se', 'caure', substantivat i unit al sufix diminutiu femení -ICULA o al masculí -ICULU. Com que únicament tenim constància de les pronunciacions *-illa*, *-illo*, ens és forçós partir de *CORRUTICULA i *CORRUTICULU. No és possible prendre com a base el sufix *-ELLA*: en aquest cas s'esperaria que els pobles de parla aragonesa haguessin mantingut formes en *-iella* i que en els de parla catalana hi hagués record de formes en *-ella*.

És segura la catalanitat del sufix -ICULU. En *faldilla* i *forquilla*, en el dialectal *barranquill*, mot usual a la zona ribagorçana, o en el topònim *Canarill* (Betsa, Alta Ribagorça), possiblement CANALICULU. Trobem un *Canalillo* en un document de 1256, afrontació d'un camp del terme de Ralluí: «afrontat in terra de *Canalillo* et in lo torrent» (A. Martín Duque, *Colección diplomática de Obarra*, 180.14). L'explicació del nom *Lo Corrudillo* no sembla presentar més dificultats. En el cas de *La Carrodilla* les coses són més complicades: hem de suposar que s'hi ha produït la dissimilació *o-u > a-u* i la diferenciació posterior *u-i > o-i*. X. T.

Carroig, *Caroig*, V. *La Corribia* *La Carroja*, V. *Catarroja*

La CARRONYA

Agregat al municipi de Sant Jaume dels Domenys (Baix Penedès).

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. *Coma de Carronya*, pda. del te. de la Nucia (Marina Val.) (xxxv, 14.3).

Barranc del Tio Carronya, partida del terme de Benilloba (Cocentaina) (xxxiii, 157.20).

Carrun(y)ada, partida antiga del terme de Nyils documentada per Alart (*InvLC*) l'any 1196.

ETIM. Del català *carronya*, pres de l'italià *carogna*, 'carnús, ròssa', mot afí al llatí *CARO*, *CARNIS* 'carn'. En toponímia té el sentit de «canyet», lloc de carnussos o animals morts. El mot antic *carrun(y)ada* prové de l'oc. *carauñhada* 'ròssa' (cf. *DECat* II, 598b11-44). J. F. C.

Carrossa, V. vol. I, 101

La CARROVA

Veïnat i torre antiga te. Amposta, a la vora dr. de l'Ebre, arran del límit amb Tortosa.

PRON. MOD.: la *kāʀoba*. Tinc record (però sense notes) d'haver oït algun cop aquesta pronúncia (potser el 1923, als barquers de Tortosa i als barquers de l'Ebre en el trajecte de Móra a Amposta). Així ho accentuen el Nomencl. del C.E.C. i la *Gr. Enc. Cat.* Però Albert Curto només recordava haver oït la *kāʀoba* a Tortosa; i invitat a comprovar-ho amb gent de la rodalia del lloc, confirma, oct. de 1991, que avui es diu així, i font de la *kāʀoba*.

MENCIONS ANT. 1335: *Torre de la Carroua* (*L. de Priv. d'Ulldecona*, p. 139). 1562: «Amposta, ab sos termes --- de la *Carrua* fins a la mar» (*BABL* XII, 52) (deu referir-se, doncs, a la torre, que és vora el riu i